

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 3. julija 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 76.

Narodna banka in pritožbe radi razdelitve kreditov.

Guverner Narodne banke g. Ignjat Bajloni je objavil komunikacijo o poslovanju Narodne banke, v katerem govori zlasti tudi o razdelitvi kreditov in s tem v zvezi o očitkih, ki se delajo Narodni banki, češ, da pri razdelitvi daje prednost srbskim krajem, dočim zamernarja prečanske. Komunikacijo pravi glede tega med drugim:

V tako zvanih prečanskih krajih vsako ve, da kreditne in gospodarske prilike niso bile niti od daleč tako nepovoljne, kakor so v Srbiji, da o vojnih posledicah niti ne govorimo. Znano je, da datira v Sloveniji ustanavljanje denarnih zavodov tja v leto 1820, na Hrvaškem in v Slavoniji pa v l. 1846. V dobi ustanavljanja denarnih zavodov v Srbiji se je v omenjenih krajih udeleževalo za pospeševanje varčevanja in gospodarstvo podpiralo s krediti več ko 30 denarnih zavodov. Gospodarstvo teh krajev je razen tega bolj in bolj dobivalo tudi tujega kapitala v obliki udeležbe v podjetjih in preko posebej ustanovljenih tujih zavodov ali zavodov s pretežno tujim kapitalom, zato je tudi bilo glede kreditov skoro popolnoma oskrbljeno. Toda danes se ti kraji manj okoristujejo s kreditom emisijske ustanove nego pred vojno, a ne po krivdi Narodne banke, nego v glavnem zato, ker se več kreditov ne zahteva, to pa jasno kaže, da tem krajem ni bilo potrebno več kreditov Narodne banke, ker jih je gospodarstvo imelo na razpolago v izobilju pri svojih močnih lokalnih bankah, česar na žalost o srbijskih krajih ne moremo trditi. Posebno važno pa je poudariti še en moment:

V krajih Srbije in Južne Srbije zelo cenijo podjetja kredite pri Narodni banki in jih zato, če le morejo izpolniti pogoje, zahtevajo. S tem si namreč dvignejo ugled in pocene svoj skupni kredit. Ker pa je ta kredit omejen in v nobenem primeru ne zadošča za celokupne kredite potrebe, se mora podjetje za

ostale potrebne kredite obračati na druge denarne zavode. S cenanim kreditom pri Narodni banki podjetje ublažuje znatno dražji kredit pri drugih bankah. V drugih krajih se podjetja le redko poslužujejo kredita pri več bankah. Skoro vsako podjetje ima svojo banko, ki ga v vseh poslih finansira. Ker je tu kredit znatno cenejši nego v Srbiji, ga stane ta kredit tudi brez kreditov Narodne banke povprečno toliko kot skupni kredit podjetij v Srbiji. Ker pa zahteva financiranje gotovo vezanost za vse posle, zato podjetje ni tako prosto pri najemanju kreditov od Narodne banke kakor v Srbiji. Če pa prosilec kredita izpolni pogoje pri Narodni banki, potem je brez dvoma preskrbljen s cenejšim kreditom, kakor odgovarjajoče podjetje v Srbiji.

Pritožbe so potemtakem neutemeljene, kajti ena prvih nalog Narodne banke je v tem, da izenačuje kreditne pogoje gospodarskega dela v vseh krajih države, kjer žal obstojajo še prevelike kreditne neenakomernosti.

Narodna banka kraljevine Jugoslavije je ravnala torej po svojih tradicijah in stavila zahtevane kredite vsem na razpolago.

Zavod je vedno pokazal najboljšo voljo, da podpre s svojim kreditom tako velike banke in podjetja kakor tudi srednja in naposled tudi mala, ki so prav tako važna za gospodarstvo. Podleževala jim je kredite in je bila vedno pripravljena, da jih podpre direktno ali indirektno, kajpak vedno v mejah svojih možnosti. Tako bo ravnala tudi v bodoče, vedno pripravljena, da prilagodi svoje delo novim upravičenim željam in potrebam. Zato išče stikov in sporazuma, želi, da prenehajo nesporazumi ter da zavlada dober in koristen red in da deluje za vse brez razlike po potrebi in možnosti. Ako pazljivo in nepristrano proučimo delo Narodne banke, vidimo, ga gre po tej poti ravno.

Državnofinančna vprašanja Jugoslavije.

Zagrebski dopisnik »N. Fr. Presse« poroča o tem sledeče: Pred kratkim so bili priobčeni uradni podatki o državnih dohodkih v proračunskem letu 1929/30 ter v tekočem novem proračunskem letu. Ti dohodki kažejo izdatno zvišanje napram prejšnjim letom. Po letu 1925/26, ki je prineslo na državnih dohodkih relativno visoko svoto 12.06 milijard Din, so padli državni dohodki v sledečih dveh letih 1926/27 in 1927/28 na 11.6 in 11.3 milijard. V letu 1928/29 so znašali 11.9 in v proračunskem letu 1929/30 so se dvignili na 12.23 milijard Din. Prav direktni davki kažejo najmočnejši prirastek; narasli so od 1741 milijonov Din v letu 1928/29 na 2342 milijonov v letu 1929/30. Od 1. jan. 1929 dalje je v veljavi novi zakon o direktnih davkih, ki je postavil enotno davčno pravo na mesto mnogih prejšnjih, ki so obstojala v posameznih, pri nastanku države spojenih okrajih. Tej reformi in njeni učinkoviti izvedbi je pripisati zvišane dohodke. Napredujoči razvoj državnega upravnega aparata zahteva tudi večjih izdatkov, ki so naznačeni v proračunu za l. 1930/31 s 13.348 milijoni napram 12.464 milijonom v letu 1929/30. Podatki o razvoju dohodkov in izdatkov v tekočem budžetnem letu bodo priobčeni šele pozneje.

Glavno stremljenje državnega finančnega gospodarstva v tekočem poslovanju meri na doseg realnega proračunskega ravnovesja med dohodki in izdatki in na varčevanje; na drugi strani pa posveča državna finančna politika svojo pozornost državnim dolgovom in problemu velikega posojila. Urejeni so predvojni in vojni dolgovi Zedinjenim državam, Franciji in Angliji. Na temeljito izvršeno ureditev takozvanih visečih dolgov je finančno ministrstvo opetovano opozarjalo. V zvezi s problemom velikega posojila se bo rešilo vprašanje stabilizacije dinarja, ki je de facto stabiliziran že celo vrsto let. Rok za vse to še ni določen in je seveda odvisen od raznih okolištin.

JUGOSLAVIJA IN IZVOZ ŽIVINE IZ RUMUNIJE.

»Temesvarer Volksblatt« poroča, da se bo več kot deset let trajajoče vprašanje izvoza živine iz Rumunije preko Jugoslavije po zadržilu z merodajne jugoslovanske strani rešilo v kratkem v prilug Rumunije. Sedaj mora izvažati Rumunija preko Ogrske ali Češkoslovaške, kar ji povzroča ogromne stroške in dvanajstdnevni transport namesto tridnevnega.

Dober uspeh ekskurzije Grkov po Jugoslaviji.

Pot grških privrednikov po Jugoslaviji je rodila dobre uspehe. Novinarji, ki so se udeležili te ekskurzije, so po povratku v Grčijo priobčili niz člankov o razmerah v Jugoslaviji. Posebno važni so sestavki, ki jih je priobčil znani grški novinar Hamadopoulos v listu »Elefteron Vima«. Članki so opremljeni s posnetki naših mest in krajev in opisujejo naše gospodarske in kulturne razmere. Ugledni atenski novinar in narodni poslanec Nikola Zarifis je priobčil v istem listu dva članka, ki v njih razpravlja o gospodarskem delovanju med balkanskimi narodi. Glede na potovanje grških privrednikov po Jugoslaviji ugotavlja Zarifis, da teren za ustanovitev gospodarske balkanske zveze še ni dovolj pripravljen. Po njegovem mnenju se zlasti Bolgari še vedno niso otresli šovinizma v svojih zunanjih trgovskih poslih. Svoja opažanja završuje Zarifis z mnenjem, da je treba zbliznanje med balkanskimi narodi izvesti postopoma, najprej potom zbliznanja med dvema narodoma. Prvo stopnjo naj bi tvorilo gospodarsko in politično sodelovanje med Grčijo in Jugoslavijo.

A. A.

DEWEY O GOSPODARSKEM RAZMAHU SLOVANSKIH DRŽAV.

Deweya poznamo kot ameriškega finančnega svetovaleca pri poljski vladi. Na obisku v Beogradu je sprejel zastopnike domačega in inozemskega časopisa in je imel z njimi kratek razgovor o gospodarskih razmerah slovanskih držav v Srednji Evropi. Poudarjal je, da je slabi konzum vzrok gospodarske krize v Evropi. Občudoval je gospodarski razvoj slovanskih držav. — Slovanskim državam, ki so nastale po vojski ali ki so izšle iz vojske povečane, se je posrečilo, da so z razmeroma majhnim kapitalom dvignile svoje gospodarstvo na sedanjo višino. Dewey je prepričan, da se bo zanimanje ameriškega kapitala za slovanske države zmeraj še bolj množilo. Ob svojem povratku v Ameriko bo delal Dewey na to, da bodo iskali ameriški koncerni priliko za naložbo svojega kapitala v slovanskih delih Srednje Evrope.

GRADBA JADRANSKE ŽELEZNICE.

Dela v posameznih odsekih Jadranske železnice (Beograd—Kragujevac—Kraljevo—Kos. Mitrovica—Podgorica—Cetinje—Kotor) se intenzivno nadaljujejo. Proga do Kraljeva je bila pred kratkim izročena prometu, zadnja dela na progi do Raške se završujejo. Od Raške do Kosovske Mitrovice se vrši sedaj trasiranje, za progo Peč—Podgorica se izdelujejo načrti za gradbo predorov.

AVTONOMNE FINANCE V JUGOSLAVIJI.

V »Ekonomistu« beremo, da so bili izdatki samoupravnih korporacij v Jugoslaviji sledeči: deželne občine l. 1925 588.5 milj. Din, l. 1926 563.1, l. 1927 557.1, l. 1928 578.4; mesta 1231.1, 1279.7, 1527.9, 1682.1; okrajni in zastopstva 27.3, 56.0, 64.0, 68.4; okrajni odbori v letih 1925 in 1926 ozir. distriktne uprave v letih 1927 in 1928 83.6, 126.6, 185.2 in 514.8 milijonov dinarjev.

Kratek historijat gospodarskih zbornic v inozemstvu in pri nas.*

Ustanova trgovskih zbornic je francoskega izvora. Dasi so slične ustanove obstojale v raznih svetovnih pristaniščih že v 13. stoletju, na primer v Lucci, Pizi, Benetkah pod imenom »Consulatus maris«, »Consols dei mercants« ali »Consolati del Mare«, dalje v angleških pristaniščih, pa tudi v Bruggesu, Anversu in hanzatskih mestih, vendar se mora smatrati, da je zibel trgovskih zbornic Francija, in to mesto Marseille, kjer so se l. 1599. združili tamošnji trgovci v svobodno organizacijo za varstva in pospeševanje svojih interesov. Tej svobodni organizaciji je bil pod kraljem Henrikom IV. priznan uradni značaj in podeljen naslov: Trgovinski svet (Conseil du Commerce). Svet je imel nalogo, da daje mnenja o vseh odredbah in predpisih, ki so se nanašali na blagovni promet. Glasoviti francoski finančni minister Colbert je ustanovil take trgovinske svete v sredi XVII. stoletja v vseh večjih mestih takratnega francoskega kraljestva. Za časa francoske revolucije so ti sveti prenehali in bili ukinjeni l. 1791. Šele Napoleon I. je trgovinske svete vpostavil z dekretom z dne 23. novembra 1803 in jim dal naslov »Chambres consultatives des arts et des métiers et du commerce«. V tem dekretu je izrecno odrejeno, da so zbornice dolžne stavljati vladi predloge glede pospeševanja gospodarstva in posebno trgovine, redno jo informirati o vseh težavah, na katere bi trgovina zadela in o sredstvih, s katerimi bi se dale težave odstraniti. Vidi se torej iz tega osnovnega dekreta, da je Napoleon želel vstvariti posvetovalne organizacije za centralno vlado in potom njih organizirati celokupno francosko trgovino v svrhu gospodarske okrepitve in s tem tudi obrambne moči države z razširjenjem francoskega imperija na velik del evropskih držav. Prenešana je bila ustanova zbornic po francoskem sistemu najprej v Nemčijo in od tu v Italijo, od koder jo je potom Lombardije prevzela tudi Avstrija. Maréchal Marmont je osnoval take zbornice tudi v Dalmaciji in sicer v Zadru, v Splitu in v Dubrovniku, tako da so splitska in dubrovniška zbornica verjetno najstarejše v naši državi. Z zakonom z dne 3. oktobra 1848 je bila osnovana prva trgovska in obrtniška zbornica na Dunaju, a z novelo z dne 18. marca istega leta je bilo osnovanih nadaljnjih 23 zbornic v avstrijskih, 37 v hrvaško ogrskih in lombardsko-beneških pokrajinah. Na podlagi tega zakona so bile na bivšem področju Avstro-Ogrske monarhije, ki je danes sestavni del kraljevine Jugoslavije, osnovane zbornice v Ljubljani, na Reki, v Zagrebu in v Osijeku, a reorganizirale so se zbornice v Dubrovniku, v Splitu in v Zagrebu. Leta 1868. so se preuredile te zbornice že po svoji državnopравни pripadnosti in sicer avstrijske (torej zbornice v Ljubljani, Splitu in Dubrovniku) po

* Iz poročila »naloge in značaj gospodarskih zbornic kraljevine Jugoslavije, katerega sta podala na zadnji konferenci zbornic gen. tajnik g. dr. Cuvaj iz Zagreba in tajnik g. Mohorič iz Ljubljane, priobčujemo kratek historijat gospodarskih zbornic, ki bo brez dvoma zanimal tudi širše gospodarske kroge. — Uredništvo.

avstrijskem zakonu z dne 29. junija 1868, odnosno ogrske in hrvatske zbornice (v Zagrebu, Osijeku in na Reki) po ogrskem zakonu čl. VI: 1868. Zadnji zakon je v teh krajih še danes v veljavi in na njegovi podlagi je bila ustanovljena l. 1869 zbornica v Sisku in l. 1876 zbornica v Senju. Obe ti zbornici so med tem likvidirane s priklopitvijo zagrebški zbornici. Zbornica v Sisku je prenehala poslovati l. 1876, zbornica v Senju pa l. 1924.

Po sedanjem stanju imamo v naši državi 13 gospodarskih zbornic: Trgovska komora v Beogradu, Industrijska komora v Beogradu, Znanstvena komora v Beogradu, Komora (zbornica) za trgovino, obrt in industrijo; v Zagrebu, Osijeku in v Ljubljani), Trgovske in obrtniške komore: v Dubrovniku, Sarajevu in v Splitu, Trgovaško industrijska i znanstvena komora: v Novem Sadu, v Velikem Bečkereku in v Podgorici, Trgovaško industrijska komora v Skoplju.

V Podgorici je obstojalo preje združenje, ustanovljeno po predpisih in odredbah srbskega zakona o združenju. V bistvu to ni bila zbornica v pravem pomenu besede, temveč samo zveza gotovega števila trgovskih združenj iz Črne gore. Ker srbski zakon o obrtnih preje ni bil razširjen na Črno goro, a bivša kraljevina Črna ni imela zakona o zbornicah, taka gospodarska ustanova do zadnjega časa tam ni obstojala.

S členom 45. zakona o proračunskih dvanajstih za mesec april—juli 1925 se je veljavnost srbskega zakona o obrtnih razširila tudi na področje Črne gore, in je dobil minister za trgovino in industrijo pooblastilo, da more v Podgorici za Črno goro osnovati Trgovsko-industrijsko in obrtniško zbornico, za katero naj analogno veljajo predpisi zakona o trgovsko-industrijski zbornici v Skoplju z dne 14. julija 1922.

Z odlokom ministrstva trgovine in industrije z dne 3. aprila 1928. se je ustanovila končno v Podgorici začasna zbornica z 12 člani z nalogo, da prevzame vse posle, ki spadajo v pristojnost zbornice po zakonu o obrtnih.

Razen beograjskih zbornic in začasno tudi zbornice v Skoplju so vse ostale zbornice v državi sestavljene na temelju zastopstva interesov vseh gospodarskih panog v enotni korporaciji. Samo beograjske zbornice so razdeljene po gospodarskih panogah, katere zastopajo po zakonu o obrtnih. Skopljska zbornica je pa enotna samo za interese trgovcev in industrijev, dočim spada zastopanje interesov obrtništva v kompetenco beograjske zanatske komore.

Trgovci in industrijci!
Naročajte in podprajte
»TRGOVSKI LIST«!

Priporočila
svoje izvrstne izdelke

Naša vina vzdrže konkurencu na tujih tržiščih.

»Obzor« probčuje te dni dopis iz Novega Sada, ki navaja, da so naša vina sposobna za konkurencu na tujih tržiščih. Dopis se glasi: V zadnjih letih je nazadoval naš izvoz vina v taki meri, da je vinogradništvo postalo pasivna panoga našega gospodarstva. Ob nazadovanju našega izvoza vina, v prvi vrsti v Avstrijo in na Čehoslovaško, j napredoval izvoz iz Italije, posebno pa iz Ogrske. Naša vlada se je zavedala, da mora izvoz forsirati z raznimi ugodnostmi, katere dajejo že od davna vlade konkurenčnih držav. S pričetkom leta 1929. je dovolila premijo Din 4000— za en vagon, a letos je to premijo povišala na Din 10.000— za en vagon. Še leta 1929. so se ob izplačilu premij pojavljale razne administrativne težkoče, ki so sedaj odstranjene tako, da se premije redno izplačujejo. Radi dovoljenih

ugodnosti morejo producenti nuditi neobičajno nizke cene, pa se je zbog tega izvoz dvignil v izdatni meri. Iz banatskih krajev se je v zadnjem času izvozilo preko 100 vagonov belih vin, večinom na Dunaj. Avstrijci kupujejo naša vina, posbno banaška, radi rezanja z ostalimi vrstami in z dalmatincem. V zadnjem času znaša cena za vagon vina iz Banata ali dalmatince od Sušaka franko postavljen na Dunaj z vsemi stroški Din 46.800—. Nasprotno stane ogrsko blago, dasi je prevoz cenejši, Din 58.200—, italijansko ali grško Din 57.000—, a špansko Din 63.000—. Ker so inozemski uvozniki zaznali za dovoljene in povišane ugodnosti še le v zadnjem času, je verjetno, da se bo naš izvoz vina v doglednem času izdatno dvignil.

* * *

IZ AVSTRIJSKEGA GOSPODARSTVA.

Ceprav si je bila javnost že ob prisilni fuziji Bodenkreditanstalta z Kreditanstaltom na jasnem, kako se je vodil bivši Bodenkreditanstalt, eden največjih denarnih zavodov v Avstriji, je pa sedaj po objavi bilance delniške družbe Steyer za leto 1929, ki je bila v interesni sferi Bodenkreditanstalta, izključen prav vsak dvom o brezsmiselnem bančnem vodstvu. Od delniške glavnice d. d. Steyer je ostalo le še 1.5 milijonov šilingov, od rezerv, ki so znašale 10.8 milijonov šilingov, pa ničesar. Navzlic prenosu rezervnega fonda in drugih fondov na račun zgube in dobička, izkazuje bilanca še vedno 13.6 milijonov šilingov izgube, za kritje te izgube se porabi devet desetih delniške glavnice. V celoti se torej odpiše od premoženja nič manj nego 23.7 milijonov šilingov, a podjetje se vendar ni sanirano, kajti stanje kreditorjev se je pomnožilo od 57.6 na okroglo 93 milijonov šilingov. Vprašanje je, ali bo podjetje s kapitalom 1.5 milijona Din zmoglo obrestovanje tako ogromne vsote. Brez dvoma bo podjetje svojo glavnico povišalo, vendar pa je značilno, da borza delnice nižje ocenjuje, kakor jih izkazuje bilanca, ki jih ocenjuje s 3 šilingi. Še značilnejše pa je, da novo vodstvo podjetja, ki se resno trudi za preosnovno, ne najde razumevanja niti pri neposredno prizadetih. Vodstvo je delavcem predlagalo, da v interesu konkurenčnosti podjetja pri neizpremenjenih plačah intenzivnejše delajo, pa so delavci baje odgovorili, da pri intenzivnejšem delu in neizpremenjenih mezdah raje reflektirajo na podpore radi brezposelnosti.

IZKAZ O GIBANJU TRGOV. STROK V LJUBLJANSKI OKOLICI

v času od 1. januarja do 15. junija 1930.

Prijave:

Trgovina z mešanim blagom: 1. Ambrožič Alojzij, Črnuče 59; 2. Božič Marija, Sr. Gameljne; 3. Fatur Anton, Rožna dolina; 4. Ferjančič Julka, Dobrunje; 5. Gostinčar Karolina, Kleče; 6. Robežnik Edvard, Škofelja; 7. Malavašič Marija, Vrhnika; 8. Lovše Jožefa, Sneberje; 9. Knez Pavla, Rožna dolina; 10. Goršič Anton, Zaloška cesta; 11. Laurič Marija, Skrilje; 12. Belič Amalija, Brest; 13. Tome Franja, Medvode; 14. Grom & Comp., Vrhnika; 15. Svetina Terezija, Rožna dolina; 16. Anko Alojzij, Novi Udmat; 17. Ambrož Ivan, Zg. Kašelj.

Trgovina z lesom in drvimi: 1. Mazi Vid, Jezero, Tomišelj; 2. Hren Ignac, Verd; 3. Završek Fran, Sap; 4. Cankar Blaž, Dvor 1; 5. Slamberger Ivan, Zelena jama; 6. Suhadolc Fran, Gaberje 3; 7. Peklaj Anton, Hrastenica.

Trgovina s sadjem, mlekom, živili: 1. Peterca Marija, Sostro; 2. Rotar Franja, Rudnik; 3. Drganec Srečko, Glince; 4. Mahnič Marija, Brezovica.

Trgovina s kolesi, šivalnimi stroji: 1. Sušteršič Fran, Vrhnika; 2. Čebulj Fran, Zg. Šiška; 3. Kogoj Avgust, Vrhnika.

Razni: 1. Žitnik Ana, Hrastje (manufaktura); 2. Babnik Janez, Bizovik (dež. pridelki); 3. Merjasec Vinko, Glince (galanterija); 4. Ogrin Ana, Glince (pisar. papir in galant.); 5. Tomšič Ivana, Sp. Kašelj (polj. pridelki); 6. Lukežič Neža, Nadgorica (nabožne slike in knjige);

JABOLKA 1930.

Sadjarci pravijo, da jablane v Jugoslaviji letos niso trpele ne po žuželkah in ne po boleznih v večji izmeri. Obstojta upanje na dober pridelek; to v splošnem namreč. Jabolka izvažajo iz Jugoslavije tudi jug naše države, kar je manj znano. Peč, Djakovica in Tetovo eksportirajo vsako leto ca 150 vagonov jabolok v Solun; če bi jih bolje sortirali in ovili, bi se moglo to število dvigniti tudi na 250 do 300 vagonov. Jugoslovanska trgovska zbornica v Solunu o porzarija, da zaboji, naloženi z jabolki, po teži in po zunanosti niso enaki. Prva in druga vrsta imata zmeraj dobro blago, ostala jabolka so pa majhna in še včasih tudi pokvarjena. Za sortiranje, ovojnino itd. se naši eksporterji še veliko premalo brigajo in vendar je od tega toliko odvisno.

Pomudbe in poupraševanja

Compagnie Lyonnaise da Madagascar v Lyonu, ki ima tudi podružnico v Mafseilleju, se peča z uvozom in izvozom vseh proizvodov, ki prihajajo iz Madagaskara, kakor z govejimi kožami, rafijo, gumo, kavo, ricinusom i. dr. Družba bi prevzela rada tudi zastopstvo za razpečevanje naših proizvodov.

Jugoslov. poslaništvo v Parizu je dalo pri francoski vladi pobudo, naj se zakoljejo prašiči iz Jugoslavije pri prihodu v Bordeaux. Doslej je to moralo to vršiti v Modeni, kar je uvoz seveda zelo otežkočilo. Interesenti bodo ob pravem času obveščeni, kakšen bo uspeh.

7. Kranpner Lucija, Kleče (kramarija);
8. Žagar Ivan, Preska (surove kože);
9. Kikelj Ivana, Rožna dolina (branjarija).

Odjave:

Trgovina z mešanim blagom: 1. Marčić Fran, Novi Udmat; 2. Božič Marija, Sr. Gameljne; 3. Aljaž d. z o. z., Boštanj; 4. Varšek Stanislav, Preserje; 5. Sklaja Fran, Sp. Slivnica.

Trgovina z lesom in drvimi: 1. Stemberger Marija, Zelena jama; 2. Turšič Ivan, Borovnica.

Trgovina s sadjem, slašicami in mlekom: 1. Ogrin Filip, Vič-Glince; 2. Žagar Marija, Preska; 3. Mravlje Marjana, Borovnica; 4. Zajc Marija, Zdobrova.

Sejmarstvo: 1. Kodrin Marija, Rožna dolina; 2. Bizjak Josip, Verd.

Branjarije: 1. Lipah Fran, Dobrunje; 2. Kraupner Lucija, Dolsko; 3. Malavašič Fran, Vrhnika.

Trgovina s poljskimi pridelki: 1. Janežič Valentin, Podgorica.

Trgovina z živino: 1. Jurček Ivan, Borovnica.

Razno: 1. Žagar Marjana, Preska (prodaja kos, srpov in jermenov); 2. Bizjak Janez, Stožice (zelje in repa na debelo).

V gornjem času je torej prijavilo na novo 40 obratov, dočim je bilo v istem času objavljenih 20. Iz tega sledi, da je porast trgovin v ljubljanski okolici še vedno močan in da je pričakovati še nov dotok trgovin z ozirom na širjenje ljubljanskega predmestja, ki je po večini obljudeno iz vrst uradništva in delavstva.

Po svetu

Konvencija o delovnem času v premogovnikih, ki je bila nekako že določena s 7 in tri četrt dni, je bila v Ženevi slednjič odklonjena in je bila odločitev preložena na delovno konferenco leta 1931.

Dividenda Privil. Obrtne banke za preteklo leto 1929 znaša 9 dinarjev.

Trgovska in industrijska banka v Beogradu je spremenila svojo elektrotrgovino v posebno delniško družbo, imenovano »Elektro-Mekiš« d. d. Sedež ji je Beograd, osnovna glavnica 5 mil. dinarjev, to je 1000 delnic po 5000 Din.

Opekarne vse Jugoslavije zborujejo te dni v Zagrebu. Gre za poenotenje produkcije opeke.

Za pospeševanje trgov živine v vsej Jugoslaviji je dovolilo poljedelsko ministristvo izdatne kredite.

Prva Hrvaško-slavonska sladkorna industrija d. d. v Osijeku bo iz čistega dobička v znesku 6,617.000 Din izplačala na dividendah 4,928.000 Din ali 16 odstotkov glavnice v znesku 30,800.000 dinarjev.

Prva Hrvatska Štediona je otvorila podružnico v Rabu.

Produkcija tobaka v Jugoslaviji je dosegla lani 1,201.000 kg čez določeno kvoto. Monopolna uprava je naročila sedaj svojim organom, naj napravijo za tekoče leto natančen seznam tobačne produkcije v posameznih okrajih.

Na Poljsko bo odpotovala iz Jugoslavije v septembru večja skupina jugoslovanskih gospodarskih zastopnikov. Vlada bo to potovanje izdatno podprla.

Tujski promet ob Gornjem Jadranu se letos prav dobro razvija in odgovarja analognemu času lanskega leta.

Činovniška banka d. d. v Beogradu je zvišala delniško glavnico od 5 na 10 milijonov Din.

Nova tekstilna veletrgovina v Beogradu je bila registrirana. Imenuje se Cotton Yarns and Textiles Co Avramovitch Ltd. Osnovna glavnica 1 mil. Din.

Italijanske borze preživljajo težke dni. K drugim točkam pride tudi carinsko zvišanje Amerike; Amerika, ki je bila doslej za Nemčijo drugi prodajni trg Italije, je sedaj za Italijo takorekoč zgubljen.

Reparacijska komisija nima z Avstrijo nobenega opravka več; v svoji zadnji seji je vzela na znanje ratifikacijo Haškega dogovora po Avstriji, s čimer prenehajo njeni stiki z Avstrijo.

Izdajo zlatih novcev po 150 lir je sklenil italijanski ministrski svet; bodo naj dokaz stabilnosti italijanske valute.

Ameriški »bakreni kralj« Tompson je umrl; njegovo zapuščino cenijo na 600 milijonov dolarjev. To bi dalo na dan ca. 4,700.000 Din obresti, če računimo obrestovanje po 5 odstotkov! Pa izračunaj!

Alpine Montan ne bo izplačala letos nobene dividende. Občni zbor je bil zelo hrupen.

Cene tračnic je pustil Mednarodni kartel tračnic nespremenjene.

Mednarodni kartel žice je z veljavnostjo od 1. julija znižal cene za 75 pfenigov. Zadnje znižanje se je izvršilo v jeseni.

Gospodarska kriza na Ogrskem se ni omilila in traja še nadalje; položaj železne in strojne industrije se je nadalje poslabšal, stavbenost stagnira, dviganje pri tekstilni industriji se je ustavilo, itd.

Deficit v nemškem državnem gospodarstvu znaša 485 milijonov mark, ki ga bodo krili z večjim dohodninskim davkom pri višjih dohodkih, z odtegljajem v plačah višjih uradnikov, z davkom na samec in z odpisi v proračunu.

Fašistični sindikat poljedelskih tehnikov v Italiji je pozval provincialne sindikate k propagandi za nakup italijanskih poljedelskih strojev.

Cena aluminija v Ameriki je znižana za 1 cent pri 1 funtu na 23.3 cents. To je od decembra 1927 prva sprememba v cenah. Znižanje je v zvezi z novo carinsko tarifo, v kateri je carina na aluminij znižana od 5 na 4 cents. Izvozne možnosti iz Evrope v Ameriko se zato niso nič spremenile.

Reka bo dobila produktno borzo in je bil na sklep italijanskega poljedelskega ministristva podpisan tozadevni dekret.

Položaj na zunanjih lesnih tržiščih.

Na avstrijskem tržišču se položaj pre-soja z večjim zaupanjem. Najetje ino-zemskega posojila bo državi omogočilo začeti z večjimi deli, za katera se bo rabilo veliko lesa. Dalje avstrijsko go-spodarstvo z zadoščenjem pozdravlja, da je prevzel ministristvo trgovine mož, ki bo po svojih izkušnjah na gospodarskem polju razumel pospeševati lesno indu-strijo, ki je najvažnejša avstrijska go-spodarska panoga. Položaj na domačem tržišču se je v toliko izboljšal, da je po-vpraševanje po stavbenem lesu vedno večje, dasi je ponudba še vedno večja nego povpraševanje in se vsled tega ce-ne ne morejo okrepiti. Izvoz rezanega lesa se giblje v jako ozkih mejah.

V Nemčiji je položaj na lesnem tržišču še vedno kritičen. Industrija je še vedno slabo zaposlena in potreba lesa je še vedno malenkostna.

V Franciji se je položaj umiril. Zalo-ge bukovega, borovega in topolovega rezanega lesa so še izdatne, pa tudi smrekovega in jelkovega lesa imajo tr-govci še velike množine. Vsled tega se je uvoz v Francijo v zadnjem času iz-datno zmanjšal.

Na Ogrskem se položaj ni izboljšal, v veliki krizi pa je lesna industrija na Če-hoslovaškem. Kupčije doma so slabe in izvoz je malenkosten, kakor ni bil že leta.

Na Holandskem se kupčije počasi iz-boljšujejo. Dovož lesa je sicer izdaten, toda cene so take, da na izdatno izbolj-šanje kupčij za enkrat ni mogoče mi-sliti.

Anglija je v Rusiji nakupila večje ko-ličine lesa, ker je računala s tem, da dobi pri odjemu večjih količin prime-ren popust na ceni.

AMERIŠKI DRŽAVNI PRORAČUN PASIVEN.

Opetovani padci tečajev na newyor-ski borzi v zadnjih mesecih in s tem pogojeno poslabšanje konjunktura je imelo posledico, da bo morda ameriški državni proračun prvič po vojski pasi-ven. Izdatki bodo, kakor vse kaže, vsled nepredvidenih postavk cenitev daleko prekosili; že samo podporne akcije za razne blagovne trge bodo povzročile državi velike izgube ali pa so jih že. Na drugi strani so v finančnem mini-strstvu prepričani, da bodo dohodki iz-datno zaostali za cenitvijo. Močni padec konjunktura bo povzročal brez dvoma veliko znižanje donosa iz dohodninskega davka. V dobro informiranih krogih v Washingtonu se zato govori, da se razpravlja v finančnem ministristvu o na-črtu, da bi se lani sklenjeno znižanje dohodninskega davka za en odstotek zopet preklicalo. Seveda je pa treba počakati, če bo imela ameriška vlada zares toliko poguma, da bi ukrenila to nepopularno odredbo. Zvišanje davka v sedanjem času gospodarske depresije bi uničilo zadnji ostanek zaupanja, ki ga stavijo še tu in tam v Hooverjev načrt glede poživljenja konjunktura. — Težkoče, s katerimi se mora boriti fi-nančno ministristvo so torej zelo resne narave, in to tembolj, ker pričakujejo kljub zvišanju carine ali pa ravno vsled zvišanja manjših carinskih donoskov. Po mnenju finančnega ministristva bo povzročila nova carinska tarifa izdatno omejitvev ameriškega blagovnega im-porta. — Tako ima tudi Amerika naj-resnejše gospodarske skrbi.

Trgovci, oglašajte v »Trgovskem listu«!

C. POTRJEJENE PRISILNE PORAVNAVE.

Dravska banovina: Cvikel Stanko, Do-brna, Handželić Jurij, Podgorci, Kern Justina, Maribor, Gosposka ulica št. 34, Kühr Pavel, Maribor.

D. ODPRAVLJENI KONKURZI.

Dravska banovina: Gergar Janez, Križevci št. 199, Klemenčič Jospina, Rečica, Neckermann Flora Lager, Ce-lje, Leskovar Franc. pok., Leskovar M., Pragersko, Lozej Jožica, Maribor, Med-ved Ludovik, Jagenca, Trtnik Franc, Gozd pri Kranjski gori, Wutti Vincenc, Kočevje.

Primorska banovina: Srpska Zemljo-radnička zadruga, Dubočica.

Drinska banovina: Luković Živko, Valjevo, Stanić Obrad i Mihael, Užice, Vujadinović Pante, Užice.

Dunavska banovina: Brayr Katarina, Sombor, Morganović Savo, Požarevac, Petković A. Rado, Vršac, Stefanović Mi-lorad, Gornji Milanovac.

Moravska banovina: Gajnić Milan, Ilić Sima, Svilajnac, Jović V. Dragutin, Negotin, Marković Božidar, Petrovac, Micić Budislav, Niš, Milosavljević Milan, Rataj, Milosavljević Stojan, Negotin, Pacić B. Stojan, Negotin, Radosavljević Živojin, Trstenik, Simonović Milenko, Negotin, Stevanović Radoš, Rataj, Vida-nović Mihajl, Negotin, Zdravković Mi-lan, Batot.

Vardarska banovina: Drvarević Mar-ko, Prizren, Gavrilović Milivoj, Skoplje.

Beograd, Zemun, Pančevo: Petrić i Krstić, Beograd, Vučo Stevan Dj., Beo-grad, Zlatković Djordje, Beograd.

D. ODPRAVLJENI PREDKONKURZI.

Savska banovina: »Konzum« Aleks. Eisler, Karlovac, Weiss Adolf i sin, Zlatar-Bistrica.

¹⁾ Ostali podatki n. pr. kdaj je ugotovitveni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz, kdo je konkurzni upravitelj, se izvedo v tajništvu društva.

²⁾ Ostali podatki n. pr. kdaj je ugotovitveni narok, katero sodišče je razglasilo po-stopanje potom prisilne poravnave, kdo je upravitelj prisilne poravnave, koliko pre-zadolženec nudi in kako namerava obvezno-sti izpolniti, se izvedo v tajništvu društva.

³⁾ Vzrok, zakaj je bilo postopanje odprav-ljeno, se izve v tajništvu društva.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Tudi v pretečenem tednu je bila ve-čina tečajev v sicer manjšem, a zato stalnem padanju, izvzemši Curiha, ki je bil trgovan na dosedanji bazi 1095/90, in pa Prage, ki je beležila na vseh borznih sestankih minulega tedna ne-izpremenjeno, t. j. 167/79, in deloma Bruslja, ker je v petek 27. m. m. notiral 7/8970, tedaj v primeri s ponedeljkovim tečajem (7/8932) nekoliko višje. Vse ostale na ljubljanski borzi notirane de-vize so dosegle na ponedeljkovem, ozi-roma na petkovem borznem sestanku sledeče tečaje: Amsterdam 22/74 do 22/725, Berlin 13/495—13/48, Budimpe-šta 9/8987—9/8932, Dunaj 7/9836 do 7/9809, London 374/91—274/80, Newyork 56/475—56/435, Pariz 222/14—222— in končno Trst 296/28—296/22.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Višina na posameznih sestankih do-seženega deviznega prometa se je gi-bala med 2 in 4,5 milijona dinarjev, do-čim je minuli teden zaključil s skupnim prometom od ca 18¼ milj. dinarjev, od česar je dala Narodna banka blizu šest milijonov in sicer največ Berlina, Du-naja in Prage, medtem ko je privatna ponudba omogočila gros zaključkov v Londonu, Curihu in deloma v Italiji. S tem je dosežen v mesecu juniju (brez ultima) totalni promet od 75 milijonov dinarjev.

V pogledu velikosti prometa oprav-ljenega tekoma prošlega tedna v poedi-nih devizah je pa razvrstitev sledeča (vse v milijonih dinarjev): London 6/392, Curih 3/605, Trst 2/386, Praga 2/0447, Berlin 1/970, Dunaj 1/238, Newyork 0/707, Pariz 0/140, Amsterdam 0/182 in poleg tega še zaključek Budimpešte ter malenkost Bruslja.

Efektno tržišče.

Minuli teden je zaključil brez poseb-nega zanimanja in tudi brez zaključkov. Edino v efektni tečajnici od 24. m. m. dalje je zabeležena sprememba pri del-nicah Ruše, ker notirajo 280 za denar in 300 za blago, papirji Vevče pa od 26. m. m. dalje Din 128—, tudi za de-nar.

V Blairovih posojilih ni bilo nobenih zaključkov, notice pa so bile sledeče: 8% 96, dne 24., 26. in 27. m. m. 95/50, dne 25. m. m. 95/25 in 7% dne 23., 26. in 27. m. m. 85/50, dne 24. m. m. 84/50 ter 25. m. m. 84/75.

Tendenca neizpremenjeno mlačna.

Lesno tržišče.

Minuli teden je bilo zaključeno na ljubljanski borzi: 1 vagon letvic, 1 va-gon hrastovih drv, 3 vagoni parjenih bukovih plohov, 3 vagoni naravnih bukovih plohov, 40 vagonov bukovih na-ravnih testonov (eksek.), 10 vagonov rezane jelovine (eksek.), 1 vagon hra-stovih pragov in 1 vagon oglja.

Ponudbe.

2—3 vagona bukovih testonov od 12 do 30 cm, 20 mm, 2/25 m, blago je suho za promptno oddajo. — Cena franko vagon Postojna.

Borovi madrieri v debelini 75 mm 20 in 22 cm eventualno nekaj 25 cm, dolžina 3/20, 4—, 5—, 8— m, prizmirano I., II., III. vrste monte popolnoma zdravo, nerazkano brez izpadajočih grč. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Ca. 30 vagonov bukovih drv, cena franko vagon nakladalna postaja.

Hrastove frize: Sirina 4 cm: 25 cm 5200, 30 cm 6200, 35 cm 5164, 40 cm 3800, 45 cm 4400, 50 cm 3280 kom.; širina 5 cm: 25 cm 9300, 30 cm 8506, 35 cm 4700, 40 cm 9400, 45 cm 7000, 50 cm 6680 kom.; širina 6 cm: 25 cm 4690, 30 cm 6250, 35 cm 4300, 40 cm 8400, 45 cm 7200 kom.; širina 7 cm: 30 cm 5400, 35 cm 8100, 40 cm 15.500, 45 cm 7800, 50 cm 11.700 kom. — Cena franko vagon Postojna tranzit. — Blago je 60—70% prvovrstno, napol suho ter deloma popolnoma.

Ca. 50 m³ suhih bukovih testonov, popolnoma zdravih in ca 8 m³ hrastovih podnic, 265/43, za kompletacijo vagona bi se dolo-žile smrekove škurte ali deske, 20 mm, 4 m dolžine. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Povpraševanja.

Ca. 8 m³ parjene bukovine I., 80 mm; ca. 20 m³ parjene bukovine II., 38 mm; ca. 10 m³ parjene bukovine I., 27 mm; ca. 25 m³ parjene bukovine II., 60 mm; od 2 m dolžine naprej, od 14 cm širine naprej, paralelno, ostrorobo, očeljeno. — Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja. Dobava takoj.

1 mali vagon javorjevih plohov kot sledi: 1 m³ 30 mm; 1 m³ 40 mm; 3 m³ 50 mm; 3 m³ 60 mm; 3 m³ 70 mm; blago mora biti prvovrstno I., II., širina od 25 cm naprej, dolžina od 2 m naprej. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

Jelove »smezzole«: 250 kom., 4 m dolžine, 98/138; 50 kom., 8 m dolžine, 78/118; 340 kom., 6 m dolžine, 78/118; blago mora biti rezano na živ rob in lepe izdelave. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

Ca. 40 m³ hrastovih kvadratov, od 3 m dolžine naprej in od 30/30 cm debeline na-prej. Cena naj se stavi franko vagon Sušak pristanišče.

7 kom. hrastovih tesanih ali žaganih tra-mov 30/30 cm, 4 m dolžine, zdrava roba brez beljave. Cena franko vagon nakladalna postaja.

15 m³ jelovih kvadratov 120/120 mm, dol-žine od 10 do 12 m; 25 m³ jelovih kvadra-tov 300/50 mm, dolžine od 9 do 10 m; reza-no mora biti na živ rob, zdravo in lepe kva-litete. Treba je navesti najkrajši dobavni rok in ceno franko vagon Sušak pristanišče.

35 m³ rezane obrobljene hrastovine, od 40 mm debeline, v širinah od 20 do 25 cm; 35 m³ rezane obrobljene hrastovine, od 50 milimetrov debeline, v širinah od 20 do 25 cm; 15 m³ rezane obrobljene hrastovine, od 70 mm debeline, v širinah od 30 cm; dolžina samo 3 m, I., II., z navedbo cene franko vagon Sušak pristanišče.

36 komadov rezane hrastovine na živ rob, od 3/10 metra dolžine in od 30/30 cm de-beline, za dobavo v roku 30 dni od dneva naročila. Cena franko vagon Postojna tranzit.

Jelove deske: 50 m³, 36 mm debeline, dol-žine 2, 3 in 4 m, širine od 10 do 16 cm, kvaliteta monte.

Ca. 100 m³ belega borovca (madrieri), od 3—8 m dolžine (3, 3/33, 3/66, 4, 4/33, 4/66, 5, 5/33, 5/66, 6, 6/33, 6/66, 7, 7/33, 7/66, 8), naj-več 20% od 4 m, debeline 75/220 mm. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pri-stanišče.

Jelove letvice, dolžina 2, 2/50, 3 in 3/50 m, od katerih 10 m³ od dolžine 3/50, debelina 12/24 mm. Cena naj se glasi franko vagon meja via Djevdjelije tranzit.

Ca. 100 m³ hrastovine tesane, bodisi mer-kantilno ali ostrorobo, v debelinah od 25/25 do 35/35 cm, v dolžini od 6 do 7 m. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Ca. 130 m³ brstovine, tesane, merkantilne ali ostrorobe, v debelinah od 35/35 do 45/45 centimetrov, v dolžinah od 6 do 8 m. Cena franko vagon nakladalna postaja.

7000 komadov hrastovih desk v sledečih dimenzijah: 2/60 m dolžine, 29 cm širine in 41 mm debeline, vse fiksne dimenzije. Deske morajo biti najmanj 2 mm nadmere. Blago mora biti popolnoma zdravo, ostrorobo, para-lelno, velike grče so nedopustne, ker se bodo iste pozneje strugale. — Dobava bi se vršila v 4 mesecih. Cena franko vagon na-kladalna postaja.

Se potrebuje ca. 4—500 m³ jamskega lesa mesečno in sicer: smrekov, jelov, macesnov in borov, kateri mora biti popolnoma zdrav, raven, obeljen in suh. Debeline od 10 cm na srednje debeline, dolžine pa od 3 do 7 m. Blago po možnosti doljenjske provenijence.

1 vagon »smezzole« v debelini 78/180 mm, sledeče dolžine: 3/50, 4—, 5—, 5/50, 6—, dobavilo bi se 7 m³ od vsake dolžine. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

5 m³ moralov (smreka) debeline 10/12, dolžine 7/50 m, 3 m³ moralov (smreka) de-beline 10/12, dolžine 3/85 m; 3 m³ mora-lov (smreka) debeline 10/12, dolž. 3/25 m; 7 m³ letov (smreka) debeline 4/6, dolžine 3/90 do 4 m; 11 m³ letov (smreka) debeline 4/6, dolž. 3/75 do 4 m. Cena franko vagon meja Postojna. Dobava v 10—15 dneh po pogodbi.

Rezan hrast na živ rob: kom. No 40, debe-line 40 mm, dolžine 1/05, od 30 cm naprej; kom. No 40, debeline 40 mm, dolžine 1/20, od 30 cm naprej; kom. No 50, debeline 50 mm, dolžine 1/35, od 30 cm naprej; kom. No 30, debeline 60 mm, dolžine 1/60, od 30 cm naprej; kom. No 10, debeline 70 mm, dolžine 1/90, od 35 cm naprej; kom. No 20, debeline 70 mm, dolžine 1/90, od 20 cm naprej; kom. No 4, debeline 70 mm, dolžine 2/70, od 20 cm naprej; blago merkantilno, zdravo, brez gni-ljih grč. Cena franko vagon Sušak pristanišče.

Hrastovi plohi I. z malo II., od 30 do 88 mm, navesti je treba, kdaj je bilo blago rezano ter koliko percentualnosti II. se na-haja.

Hrastove frize I., večjo množino z navedbo cene franko vagon meja via Postojna.

Orehovi plohi: od 30 do 100 mm, blago nicra biti samo iz prvih hlodov, suhota naj-manj 1 leto. Cena franko vagon meja Postoj-na tranzit.

Bukov prah: več vagonov. Cena franko vagon meja Postojna.

Remeljni: 58/58 mm, dolžina 6 m, 4300 ko-madov. Cena franko vagon meja Postojna. Navesti je treba najkrajši rok dobave.

Ca. 8 m³ parjene bukovine I., 80 mm; ca. 20 m³ parjene bukovine II., 38 mm; ca. 10

KONKURZI.

Društvo industrijecev in veletrgovceev v Ljubljani objavlja naslednjo okrož-nico o otvorenih in odpravljenih kon-kurzih, predkonkurzi in prisilnih po-ravnava izven konkurza za čas od 11. do 20. junija 1930.¹

A. OTVORJENI KONKURZI.

Dravska banovina: Fischer Avgust, Turška vas, Juritsch dr. Fric pok., Ma-ribor, Dragan Bogomir, Velenje, Traun Pavla, Maribor.

Primorska banovina: Delfin Jelka, kavarna Astorija, Šibenik, Hrvatska puč. blagajna, Zaostrog, Delfin Rihard, Šibenik.

Drinska banovina: Finzi M. Lenka, Tuzla.

Zetska banovina: Seferović S. Jovan, Podgorica.

Dunavska banovina: Djordjević Čedo-mir, Vel. Gradišče, Jakovljević Djordje, Kamenica, Rerig Karl, Novi Vrbas, Va-sić Aleksa, Popović.

Moravska banovina: Vasić Dragiša i brat, Jagodina.

Vardarska banovina: Smiljević Hacı Petar, Carevo Selo.

Beograd, Zemun, Pančevo: Kovačević Blagoj pok., solastnik bioskopa »Luk-sov« i »Narkipoc«, Beograd, Petrović Klodilda, žena Vlade, Oraovac, sada Beograd, Kursulina ul. 32.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA.²

Dravska banovina: Dobnik Ivan, Bi-stricta pri Rušah, Pilih Viktor, Zalec.

Savska banovina: Freudenfeld Alek-sander, Brod na Savi, Morgenstern i sin in Morgenstern Julius i Ziga, Daruvar, Spiegel Franjo, Ogulin.

Primorska banovina: Per Jos., Split.

Drinska banovina: Kasumagić braća, Sarajevo.

Dunavska banovina: Banković Aćim, Palanka, Mirković G. Jovan, Ruma, Na-rodna radnja u Indiji po Gizeli i Šte-faniji Hiršfeld u Indiji, Perger Rudolf, Veliki Bečkerek, Reči i drug, Subotica, Šuhtar Albin, Novi Sad.

Beograd, Zemun, Pančevo: Ferad Drago, Skoplje, sedaj Beograd, Stude-nička ul. 9.

kub. metrov parjene bukovine I., 27 mm; ca. 25 m³ parjene bukovine II., 60 mm; od 2 m dolžine naprej, od 14 cm širine naprej, paralelno, ostrorobo, očeljeno. Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja. Dobava takoj.

Žitno tržišče.

Tendenca za pšenico je v poslednjem tednu postala čvrstejša in promet postaja živahnejši. Izredno nizke cene naše pšenice, ki bo kvalitativno prvovrstna, so povzročile boljši promet in bo po končani mlačvi interes za vso našo pšenico tudi od strani inozemstva.

Kupčija s koruzo je tudi oživela. V inozemstvu je poseben interes za našo florentinsko koruzo, ki je kvalitativno prvovrstna in cenejša od argentinske koruze.

V splošnem se pričakuje v teku 14 dni, ko bo mlačva pšenice v splošnem končana, več živahnosti v žitni trgovini in se ne izključuje možnost, da bodo cene, radi čvrste situacije inozemskih žitnih tržišč, tudi pri nas izboljšane, ker so sedanje cene pšenice nižje od predvojnne cene.

Na ljubljanski borzi je bilo pretečeni teden zaključeno: **1 vagon pšenice in 1 vagon koruze.**

Cene so bile sledeče:

Bačka pšenica: 80 kg 2% prim. mlevska voznina slov. postaja, dobava promtna, plačilo v 30 dneh Din 255—257.50.

Bačka pšenica: 79 kg 2% prim. mlevska voznina slov. postaja, dobava promtna, plačilo v 30 dneh Din 247.50—250.—

Bačka pšenica: 77 kg 2% prim. mlevska voznina slov. postaja, dobava promtna, plačilo v 30 dneh Din 240—242.50.

Nova bačka pšenica: uzančno blago brez doplačila, dobava meseca julija, plačilo v 30 dneh Din 205.—

Nova bačka pšenica: uzančno blago brez doplačila, dobava meseca avgusta, plačilo v 30 dneh Din 210.—

Rž 72/73 kg 2% prim. mlevska voznina slov. postaja, dobava promtna, plačilo v 30 dneh Din 197.—

Pšenična moka 0/G: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona, plačilo po prejemu blaga Din 405—410.—

Koruzna popolnoma suha: dobava meseca julija, plačilo v 30 dneh Din 150—152.50.

Ječmen bački ozimni: 66/67 kg Din 167.50 do 170.—

Ječmen bački ozimni: 62/63 kg Din 162.50 do 165.—

Oves bački: navadna voznina Din 195 do 200.—

Tečaj 2. julija 1930.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.73
Berlin 1 M	13.465	13.495
Brukselj 1 belga	7.87	7.90
Budimpešta 1 pengő	—	9.8943
Carin 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šiling	7.9686	7.9986
London 1 funt	—	274.80
Newyork 1 dolar	—	56.425
Paris 100 fr.	—	222.31
Praga 100 kron	167.28	168.08
Trst 100 lir	—	296.20

Trzna poročila

MARIBORSKO SEJMSKO POROČILO.

Na svinjski sejem dne 27. junija 1930 je bilo pripeljanih 170 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5—6 tednov stari, komad 200—225 Din, 7—9 tednov 270—300, 3—4 mesece 350—400, 5 do 7 mesecev 480—560, 8—10 mesecev 650 do 850, 1 leto 1100—1200, 1 kg žive teže 11—13, 1 kg mrtve teže 16—18.50. Prodanih je bilo 147 svinj.

Razno

Baisse na trgu masti in olja. Neugodne gospodarske razmere v Ameriki so vplivale tudi na trg olja in raznih vrst masti. Povpraševanje je slabo, ponudba velika. Cene so za skoraj vse vrste zelo močno padle in so povzročile na evropskih trgih pravcato baisse. V glavnem evropskem trgovskem pristanišču Rotterdamu je padlo palmovo olje za 11 funtov, kokosovo za 3 in pol, goveji loj za 10, orientalsko soja-olje za 4 itd.

Padec delnic družbe Trepča. — O tej angleški družbi, ki izkorišča v največji izmeri južnosrbske svinčene rudnike, smo že večkrat pisali. Sedaj beremo, da so njene delnice na borzi v Londonu močno padle. Ministrstvo za gozde in rude v Beogradu je dalo svojemu komisarju pri družbi nalog, naj išče, kje so vzroki tečajnega padca. Zlasti naj ne pride do spremembe v posesti delniške večine.

Sir kačkavali za armado. Odposlanstvo trgovcev s tovrstnim sirom iz Pirota se je zglasilo pri vojnem ministru s prošnjo, naj se uporabi ta sir kot živilo v armadi. Bolgarija in Turčija sta to že napravili in tako produkcijo kačkavali močno pospešili. Jugoslovanski producenti preživljajo krizo, — in sicer vsled poostrene konkurence ruskih, rumunskih in bolgarskih producentov.

Borza dela v Mariboru potrebuje nujno: 2 žagarja za venecijanko, 1 steklarja, 1 usnarja, 1 mlinarja, 1 kovača, 1 kolarja (mojstra), 1 mizarja, 10 elektromehaničnikov, 4 elektromonterje, 1 vrtarja, 2 perfektni hotelski kuharici, 2 hotelski sobarici, 2 natararici, 6 kuharic, 15 dekel za na deželo, 1 šiviljo, 3 poljske delavke in 10 služkinj.

Rotterdam — največje pristanišče kontinentalne Evrope. Pristanišča Antwerp, Rotterdam in Hamburg se neprestano kosajo, katero bo v kontinentalni Evropi vodilno, kar se tiče pristaniškega prometa. Enkrat je to pristanišče prvo, drugič drugo. Lani je bil z 21.3 milj. ton ladijske prostornine Rotterdam prvi; sledil mu je Hamburg z 20.7 milj. ton, takoj za njim je bil Antwerp z 21.6 milj. ton. Pri prometu teh treh pristanišč moramo upoštevati dejstvo, da Antwerp ni samo belgijsko pristanišče, temveč v morda še večjem obsegu francosko, in da prav tako Rotterdam ni v prvi vrsti holandsko pristanišče, temveč nemško. Francija in pa Nemčija se poslužujeta teh dveh pristanišč kot izhodnih točk za svojo inozemsko trgovino. Hamburg je pa po večini nemško pristanišče in le v manjši meri tudi čehoslovaško.

Indeks cen v Avstriji raste. V direktnem nasprotju z razvojem cen na svetovnih trgih je v Avstriji v mesecu juniju narasel tako veletržni indeks kot indeks cen za življenjske potrebščine. S tem je prekinjena skoraj eno leto trajajoča padajoča tendenca indeksovih cen. Veletržni indeks je narasel od 118 na 121, in sicer v zvezi z zvišanjem cen za domačo in importirano pšenico in rž, za govedino in teletino; v industrijskem blagu so narasle cene za volno,

usnje, petrolej, baker in nikelj. Obratno so se pa nekatere druge vrste industrijskega blaga bistveno pocenile, zlasti kavčuk in stavbni les. V indeksu cen življenjskih potrebščin je pa nastal dvig vsled višjih cen zgodnjega krompirja, ki je pognal ves skupni indeks navzgor.

Znižanje debet-obrestne mere na Čehoslovaškem. Čehoslovaške banke znižajo debet-obrestno mero za tekoče račune od dne 1. julija t. l. dalje za ½%. Poslovne menice se že od dne 25. junija t. l. eskontirajo z nižjo obrestno mero. Obrestna mera za lombardne račune ostane neizpremenjena. Čehoslovaške banke so s tem upoštevale gospodarski položaj in svojo nalogo, da z znižanjem obrestovanja pospešujejo gospodarsko podjetnost.

Trgovska pogodba Čehoslovaške z Romunijo. Pogajanja za trgovsko pogodbo med Čehoslovaško in Romunijo so se pred kratkim zaključila. Gibala so se v prijateljski uslužnosti in se temu primerno hitro v najboljšem sporazumu zaključila. Pogodbo so zastopniki obeh držav podpisali na kongresu Male antante v Štrbskem Plesu.

Krah v Ameriki se v tujskem prometu Evrope močno pozna; naročenih in kupljenih je veliko manj vozniških listkov za potovanje v Evropo kot je bilo to v preteklih par letih. Opaža se tudi manjše zanimanje za Francijo in večje zanimanje za ostale evropske države, med katerimi so zlasti podonavske, torej tudi Jugoslavija.

V Avstraliji pričakujejo rekordni pšenični pridelek; s pšenico obdelana zemlja je merila lani 14.67 mil. acrov, letos jih meri 17 milijonov.

Uvoz surovega masla v Nemčijo je narasel od 98.000 ton v letu 1928 na 134.000 ton v letu 1929; iz Danske ga je prišlo lani 44.000 ton, iz Holandije 33 tisoč, iz Latvije 11.400, iz Švedske 11.200, iz Poljske 10.200, iz drugih dežel 24 tisoč ton.

Trgovska in plovna pogodba med Poljsko in Rumunijo je bila podpisana 23. junija. Stopila je na mesto pogodbe iz leta 1921.

Grška hoče konvertirati svoja posojila, ki jih je najela proti visokim obrestim v zadnjih letih in kojih skupni znesek znaša 212.5 mil. dol., v veliko državno posojilo z nižjo obrestno mero.

Youngovo posojilo je povečini že podpisano; podpisovanje se zaključi 10. julija.

Razstave in sejmi

Nizozemski velesemenj v Utrechtu se vrši od 9. do 18. septembra 1930.

V. Mednarodni semenj v Solunu se vrši od 14. do 30. sept. 1930.

Mednarodni semenj v Pragi se vrši od 7. do 14. sept. 1930.

NOVA ORGANIZACIJA BANK V ZETSKI BANOVINI.

Na ustanovni glavni skupščini, ki se je vršila pretekli teden na Cetinju, se je osnovalo novo združenje jugoslovanskih bank v zetski banovini. Za predsednika upravnega odbora je bil izvoljen Vuko

Vuletić, predsednik Črnogorske banke, za podpredsednika Jovan Martinović, ravnatelj uradniške hranilnice. Za predsednika nadzornega odbora je bil izvoljen advokat Milan Buj. V upravnem in nadzornem odboru je poleg tega po svojih pooblaščenih delegatih zastopanih dvajset denarnih zavodov na področju Črne gore, Metohije, Sandžaka, Boke Kotorske in Bosne ter Hercegovine. Namen združenja je, da pospešuje in varuje interese bank in hranilnic v zetski banovini. Sedež in tajništvo združenja se nahaja na Cetinju, sedežu zetske banovine.

* * *

DRUŽBA FINANCIRANJA ZA REPARACIJSKE KUPČIJE.

V Berlinu se je z imenom Internationale Handels- und Industrie A. G. in z glavnico 100.000 mark ustanovila družba, koje glavni namen bo financiranje reparacijskih kupčij. Med ustanovitelji je poleg več nemških osebnosti tudi Parižan Duc de la Chatre. Nova družba bo lahko pomembna tudi za Jugoslavijo.

* * *

AKCIJA ZA OPORO AMRIŠKEGA BOMBAŽA.

Na iniciativo ameriškega Federal Reserve Boarda (urada) ustanovljena Cotton Stabilisations Corporation hoče po potrebi vzeti s trga 1 do 3 in pol milj. bal ameriškega bombaža, da doseže boljše cene. Zaloge ameriškega bombaža v pristaniščih U. S. A. znašajo sedaj 1.71 milj. bal, vidne svetovne zaloge pa 3.72 milj. bal. Zadržanje 1 do 3 in pol milj. bal bi moglo torej na trg vplivati, a doslej se učinek te akcije še ni javil.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 10. julija t. l. ponudbe glede dobave gumijevih obročev; do 21. julija t. l. pa glede dobave 1000 m armiranega svinčene kablja, rezanega železa, kovinskih vijakov, jekla, smirkovih plošč, vodnih zasunkov, prehodnih pip, flanš, cevi ter glede dobave moških koles. Direkcija drž. rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 16. julija t. l. ponudbe glede dobave naprave za čiščenje vode. Direkcija drž. rudnika Zenica sprejema do 17. julija t. l. ponudbe glede dobave gradla za rolete. Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 18. julija t. l. ponudbe glede dobave materiala za transformatorje. Direkcija drž. rudnika Senjski rudnik sprejema do 18. julija t. l. ponudbe glede dobave elektromotorja; do 19. julija t. l. pa glede dobave 1 aparata za kopiranje načrtov. Dne 10. julija t. l. se bo vršila pri Upravi I. oddelka artilerijsko tehničnega zavoda v Sarajevu licitacija glede dobave 300 metrov platna. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled). Dne 22. julija t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za zgradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave telefonskega materiala. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Najboljši šivalni stroji za obrt in industrijo so samo **'GRITZNER'** in **'ADLER'** pisalni stroji **'URANIA'** in pletilni stroji **'DUBIED'**

Znižane cene, najlepše opreme edino le pri **JOSIP PETELINCU**

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika, ob vodl. Telef. št. 2913.

TISKARNA MERKUR

- LJUBLJANA - GREGORCIJEVA 23

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin: Tiska časopis, knjige, brošure, cenike, statute, tabele i. t. d.

LASTNA KNJIGOVEZNICA

POZIV!

V vsakem kraju se uredi podružnica. Za to se išče zanesljiva oseba (poklic poljuben) za

poslovodjo (vodinjo)

Mesečni dohodek 150—200 dolarjev. Dopisovanje nemško ali francosko. Ponudbe z označbo »Novelty 133-A« odpravlja oglasni zavod Interreklam d. d., Zagreb, Marovska ulica 28.

KUVERTA

DRUŽBA S. O. L.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja LJUBLJANA Vožarski pot 1 Karlovska c. 3

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT

se priporoča p. n. trgovcem, industrijcem in obrtnikom za naročanje in inseriranje